

BEVEZETÉS

Az egész világ nagy várakozással tekint az ezredfordulóra. Az emberiség egész történetét tekintve csak nagyon keveseknek adatik meg, hogy átélhessenek egy ilyen eseményt. Így van ez akkor is, ha pillanatnyilag már több mint hatmilliárdnyian várjuk azt. A keresztény embert azonban nem csak a kuriozitás motiválja. Sokkal inkább a történelem Urára, Jézus Krisztusra tekintünk, akinek – bár az esendőségünket kifejező naptári hiba ellenére is – a születésnapját fogjuk egész évben ünnepegni. Ezért számunkra az ezredfordulót jelző esztendő egyben Szentév is, sőt Jubileumi Szentév, amelyben Isten bőséges kegyelme árad. Rajtunk múlik, mennyit fogadunk be belőle.

A rohamos változások korát éljük. Feszített életempónkban, zaklatott körülményeink között talán erre is jobban ráirányítja a figyelmet a nagy forduló, a kétezredik év nyitánya. Ugyanakkor egyre inkább felébred lelkünkben a vágy a biztonságra, az állandóságra. Törékeny ember-létünk biztos támaszt keres, mert a szinte mérhetetlen fejlődésben egyre inkább ráébredünk, hogy nem vagyunk elegendők önmagunknak, csak emberi erőnkre hagyatkozva nem érezhetjük biztonságban magunkat. Keressük azt a biztos pontot, amelyik az óriási sebességgel bűgöcsigaként pörgő világmindenség középpontjában stabilan áll.

S meghalljuk a Szentírás üzenetét: „Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké” (Zsid 13,8). Ő az, aki a mérhetetlen makrokozmosz középpontjában mozdulatlan mozgatóként irányítja a történelem sorsát a végső beteljesedés felé. Ő az, aki az ember parányi mikrokozmoszában változatlan állandóként a biztonságos szeretet sugarait árasztja. „A te világosságodban látjuk meg a világosságot... Nyújts kegyelmet a téged ismerőknek!”

Az örök és változatlan Istent keressük s találhatjuk fel egyre jobban a liturgiánkban, az evangéliumi változatlan igazságokat tanúsító szeretetünkben, és így próbáljuk meg hitelesen hirdetni őt. Bizánci egyházunk megközelítési módja is éppen ez. Hittudományi Főiskolánk folyóiratának 10. számának írói – kimondatlanul is – ezt a teológiai módszert követik. S az írásokat nem nehéz az isteni örök állandóságot kifejező gondolatok és a kegyelem áradása köré csoportosítani.

A Keleti Kongregáció alapos, a Jubileumi Szentévről szóló írása nyitja meg ezt a számot, hogy bemutassa, milyen kegyelmek forrása lehet ez az esztendő a keleti katolikus egyházak számára is.

Ivancsó István tanulmánya az állhatatosságban példát adó Magyar Mózeset mutatja be – a róla szóló könyv után, mintegy annak egy fejezettel való kiegészítéseképpen – az akathisztoszan keresztül. Csodálatos a szentünknek az isteni kegyelemmel való együttműködése! – A másik írása pedig a felmeneti énekről szól egy régi kéziratot könyv alapján.

Ebben a számban helyet kapott Félix-Alejandro Pastor írásának első része is, amely a transzcendens, de mégis immanens – és örök – Istenről szól.

Szabó Péter a házasságkötésnél – amely örökre szól és kegyelmet közvetít – vegyes rítus esetén illetékes paróchussal kapcsolatban dolgozta ki házasságjogi témáját. Másik írását Tóth Ferencsel együtt készítette pátriárkai és metropolitai konvent jogintézményéről.

Seszták István írása az örök Isten ikonokon való megjelenítésének adja meg a teológiai alapjait, dogmatikai szempontokkal, antropológiai jelentőségükkel.

Biblikus jellegű tanulmányában Xeravits Géza a Jeremiás-apokrifek töredékeit elemzi.

Janka Ferenc filozófiai jellegű írása a trialektika megalapozását igyekszik megadni, melynek alapján valóban rá lehet csodálkozni a transzcendens Istenre.

Szent Atanáz – a „hit oszlopa” – és Szent Hiláriusz közös ikonjának elemzése kapcsán Michel Saint-Onge az egységre vezető utat vázolja fel, hogy megvalósuljon Krisztus Urunk óhaja.

Folyóiratunknak ezt a számát is – a szokott módon – a tanulmányok idegen nyelvű összefoglalói egészítik ki, majd – új kezdeményezésként – rövidebb lélegzetű Közlemények (Szabó Péter, Ivancsó István és Gánicz Endre tollából), a fontosabb eseményeket bemutató Krónika és a magyar és idegen nyelvű könyvismertetések zárják.

Köszöntse ez a számunk is a Jubileumi Szentévet!

Nyíregyháza, 2000. január 1-jén, Nagy Szent Bazil ünnepén

I. I.